

دستگیری نویسندگان، هنرمندان، وکلا و ورزشکاران به دلیل حمایت از جنبش انقلابی!

بهرام رحمانی

bahram.rehmani@gmail.com

در پی مرگ دختر عزیزمان مهسا امینی (ژینا امینی) ۲۲ ساله اهل سقز، جنبشی راه افتاد که به سرعت خیابان‌ها را تسخیر کرد و به زودی کاخ‌های حاکمان را نیز تسخیر خواهند کرد. در این میان، فعالین فرهنگی و هنری سلبریتی‌های زیادی از بازیگران و خوانندگان گرفته تا فوتبالیست‌های مطرح کشور به شیوه‌های مختلف به این جنبش پیوسته‌اند و هم‌چنان می‌پیوندند. همین موضوع باعث شده که در سه ماه اخیر، شاهد دستگیری نویسندگان و هنرمندان و برخی از سلبریتی‌ها توسط نیروهای امنیتی باشیم.

طی بیش از ۳ ماه سپری شده از اعتراضات سراسری علیه جمهوری اسلامی ایران، از شهروندان معمولی گرفته تا چهره‌های سیاسی، فرهنگی، ورزشی، دانشجویان، دانش‌آموزان، روزنامه‌نگاران، پزشکان، وکلای دادگستری بازداشت، به نحوی شکنجه شدند و یا نخست توسط نیروهای امنیتی و سربازان گمنام امام زمان ربوده شدند و سپس جنازه مثله شده‌شان را در حاشیه شهرها رها کردند. بازداشت وکلا در ایران در حالی صورت می‌گیرد که دستگاه قضایی جمهوری اسلامی به تازگی اعلام کرده که، هزاران معترض دستگیر شده، در پی دادگاه‌ها و بدون حق دفاع و حضور وکیل مدافع محاکمه می‌شوند. برخی از دادگاه‌ها برگزار شده و احکام سنگین برای بازداشت‌شدگان اعلام شده و یا حکم اعدام گرفته‌اند.

بسیاری از افراد بازداشت شده در اعتراضات، از حق دسترسی به وکیل محروم بوده و برخی تحت شکنجه‌های شدید برای اعتراف علیه خود قرار داشته و دارند. گفته می‌شود که بیش از ۱۴ هزار نفر در اعتراضات سراسری علیه حکومت در ایران تاکنون بازداشت شده‌اند. برای همه این افراد باید پرونده قضایی تشکیل شده باشد و همه این ۱۴ هزار نفر نیاز به وکیل دارند. بیش‌تر از ۱۰۰ هزار وکیل در ایران وجود دارد، ولی در هیچ‌یک از این پرونده‌ها اجازه دخالت وکلا داده نشد.

اما جمهوری اسلامی وکلایی که خواهان دفاع از شهروندان به صورت آزاد را دارند از دو طریق تحت فشار قرار می‌دهد، یکی بازداشت تعدادی از آن‌ها برای وادار کردن سایر وکلا به سکوت، خانه‌نشینی و عدم دخالت در پرونده‌ها، و دیگر این‌که می‌خواهد وکلا از راهنمایی کردن شهروندان که باید حقوق آن‌ها تامین شود جلوگیری کند. اغلب این وکلا، نه تنها خواهان وکالت و راهنمایی شهروندان هستند، بلکه آن‌ها خود بخشی از اعتراضات هستند.

در این میان، مقام‌های جمهوری اسلامی از این چهره‌های سرشناس فرهنگی، هنری، ادبی و ورزشی به عنوان یکی از عاملان تشدید اعتراض‌های سراسری و تشویق مردم ایران برای حضور در خیابان‌ها نام می‌برند و در مورد ادامه فعالیت‌های آن‌ها هشدار می‌دهند.

در بیش از سه ماهی که از اعتراضات «زن زندگی آزادی» می‌گذرد، شمار گسترده‌ای از نویسندگان و هنرمندان و ورزشکاران در عرصه‌های گوناگون از مردم حمایت کرده‌اند و شمار قابل‌توجهی نیز احضار و یا بازداشت شده‌اند.

چند روز پیش روزنامه جوان، وابسته به سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، هم با انتشار یادداشتی چهره‌های سرشناس هنری را به دلیل اعتراض‌شان به اعدام محسن شکاری، معترض ۲۳ ساله خیابان ستارخان، تهدید به مجازات کرده بود.

در هفته‌های نخست اعتراضات، علی خامنه‌ای، رهبر جمهوری اسلامی، حمایت چهره‌های سرشناس هنری از مردم را «بی‌ارزش» توصیف کرده و از قوه قضاییه خواسته بود درباره «این‌که موضع‌گیری آن‌ها عناوین مجرمانه دارد یا نه» تصمیم‌گیری کند.

در شرایط وخیم اقتصادی و معیشتی، در میان اخباری که هر دم از ویرانی‌های حکومت ساخته به گوش می‌رسد؛ حاکمیت این بار هم بنا را بر گسترش بیدادگری گذاشته و فشار بر معترضان را افزوده است. ماموران حکومت سرکوب و وحشت، حتی به مدارس حمله می‌کنند و کودکان را مورد ضرب و شتم قرار می‌دهند.

ماموران حکومتی به خانه‌های نویسندگان، هنرمندان و فعالان مدنی هجوم می‌برند، درها را می‌شکنند و برای آن‌ها پرونده‌سازی می‌کنند. نیروهای سرکوب، انسان‌ها را می‌ریزند؛ به تجمع کارگران، بازنشستگان و معلمان یورش می‌برند و به بند می‌کشند، تحت نام «پلیس امنیت اخلاقی» به سرکوب آزادی زنان ادامه می‌دهند؛ چرخه‌ای رعب و وحشتی که بیش از چهار دهه در جامعه ایران در جریان است.

شیوه حاکمیت در این وضعیت، باز هم سرکوبگری و ستمگری است و بر فشار این اختناق افسارگسیخته در حالی افزوده می‌شود که فساد و سرکوب سازمان‌یافته، سایه شوم فلاکت و فقر و نیستی را بر زندگی مردم گسترده است.

معاون رئیس‌جمهور حکومت، بی‌شرمانه می‌گوید «اگر به خواست بازنشستگان تن بدهیم دیگران هم مدعی می‌شوند.» او از اختناق روزافزون خبر می‌دهد و از هراس حاکمیت. بار دیگر فرمان سرکوب معترضین و دیگران‌دیشان صادر شده است؛ فرمان سرکوب مردمی که در اعتراض به فقر، تورم و گرانی کمرشکن هم‌صدا شده‌اند؛ مردمی متحد و همبسته دردهای مشترک دارند و دوشادوش هم ایستاده‌اند و حق‌شان را می‌خواهند. اکنون هر روز پایه‌های این پایداری و مقاومت و مبارزه مستحکم‌تر می‌گردد. هر روز صدای اعتراض مردم، نویسندگان، هنرمندان، وکلا و ورزشکاران معترض بلندتر می‌شود. اکنون بخش‌های مختلف کارگران با هم متحد می‌شوند و به صف معترضین می‌پیوندند. هر روز زنان بیش‌تری وارد صحنه سیاسی سرنوشت‌ساز کشور می‌شوند، فریاد آزادی‌خواهی سر می‌دهند و مرزهای تس و وحشت در هم می‌شکنند.

جمهوری اسلامی آمار دقیق و هویت همه افراد بازداشت شده در جریان اعتراضات جاری در ایران را اعلام نمی‌کند.

بنا به اطلاعیه کانون نویسندگان ایران، منصوره موسوی، نویسنده و پژوهش‌گر مطالعات زنان، ۲۹ شهریور ماه در منزل‌اش در مشهد بازداشت و به مکان نامعلومی منتقل شد.

کرم‌الله سلیمانی، نویسنده، نماینده‌نامه‌نویس و کارگردان تئاتر، ۳۰ شهریور ما در گجساران بازداشت شد. مژگان کاوسی، پژوهشگر، مترجم و زندانی سیاسی سابق، یکم مهر ماه در منزل‌اش در نوشهر بازداشت شد. او از اردیبهشت ماه ۱۳۹۹ تا دی ماه ۱۴۰۰ نیز در زندان‌های اوین تهران و کجویی کرج زندانی بوده است.

بنفشه کمالی، شاعر، دوم مهرماه در یزد بازداشت شد. مونا برزویی، شاعر و ترانه‌سرا، ۶ مهرماه در منزل‌اش در تهران بازداشت شد. در همین روز امیرحسین بریمانی، نویسنده و روزنامه‌نگار، نیز در تهران بازداشت شد.

بیان عزیز، شاعر و پژوهشگر حقوق بشر، ۷ مهر ماه پس از احضار به اطلاعات سندانج بازداشت شد. هم‌چنین بر اساس اخبار منتشر شده از ۳۰ شهریور تا ۷ مهر ماه، دست‌کم ۱۹ روزنامه‌نگار و عکاس خبری نیز در تهران، سقز، بوکان، قزوین، اصفهان و اهواز بازداشت و عمدتاً به مکان‌های نامعلوم منتقل شده‌اند. اسامی این ۱۹ تن عبارت است از: یلدا معیری، نیلوفر حامدی، فاطمه رجبی، الهه محمدی، مجتبی رحیمی، علیرضا خوشبخت، روح‌الله نخعی، مسعود کردپور، خسرو کردپور، مرضیه طلاپی، علی خطیب‌زاده، ایمان به‌پسند، ویدا ربانی، احمدی حلبی‌ساز، بتول بلالی، سمیرا علی نژاد، مهرنوش طافیان، فرشید قربان‌پور، آریا جعفری.

بر این فهرست می‌توان هنرمندان و فعالان رسانه‌ای بازداشت شده از جمله شروین حاجی‌پور و حسین رونقی را نیز افزود. پیش از بازداشت‌های اخیر، نویسندگان، مترجمان و روزنامه‌نگاران دیگری نیز در زندان‌های جمهوری اسلامی محبوس بودند که رضا خندان (مهابادی)، نویسنده، پژوهش‌گر و عضو کانون نویسندگان ایران، آرش گنجی، مترجم و عضو کانون نویسندگان ایران، کیوان مهتدی، نویسنده، مترجم و عضو کانون نویسندگان ایران، علیرضا ثقفی، مترجم، نویسنده و عضو کانون نویسندگان ایران، خسرو صادقی بروجنی، نویسنده و روزنامه‌نگار، مهدی سلیمی، نویسنده و مترجم، سعید مدنی و نویسنده و پژوهشگر، کسری نوری، روزنامه‌نگار از آن جمله‌اند.

کانون نویسندگان ایران در بیانیه دیگری نیز نام گروهی از نویسندگان بازداشتی در جریان خیزش سراسری در ایران را منتشر کرده است. در این بیانیه این کانون آمده است برخی از این نویسندگان هم‌چنان در زندان‌های جمهوری اسلامی محبوس‌اند.

امیرحسین بریمانی، آتفه چهارمحالیان، محسن زهتابی، محمود طراوت‌روی، مژگان کاوسی، نصیبه نامی، سعید هلیچی، ماندانا صادقی، رضا محمدی، علیرضا ایزدی، بهناز امانی، بنفشه کمالی، یوسف گرامی‌پور، ارغوان وثوق انصاری، امیرحسین آتش و آرش رضیانی، از جمله نویسندگان، مترجمان و شاعرانی‌اند که کانون نویسندگان از بازداشت و حبس آن‌ها خبر داده است.

نوید سیدعلی‌اکبر، کرم‌الله سلیمانی، منصوره موسوی، شیلان کردستانی، بیان عزیز، مونا برزویی، بهروز یاسمی از دیگر نویسندگان و مترجمان و شاعرانی‌اند که طی این مدت بازداشت و با قید وثیقه یا تعهد آزاد شده‌اند.

در این بیانیه هم‌چنین آمده است پیش از قتل مهسا امینی نیز نویسندگان دیگری هم‌چون مهوش ثابت، رضا خندان، آرش گنجی، کیوان مهتدی، سعید مدنی، خسرو صادقی بروجنی بازداشت و زندانی شده‌اند.

نام مونا برزویی شاعر و ترانه سرا نیز در فهرست بازداشت شدگان اخیر قرار دارد. خانم برزویی پیش از دستگیری شعری در سوگ مهسا امینی و پیرامون اعتراضات اخیر در کشور سروده و همراه با کشف حجاب، در فضای مجازی منتشر کرده بود. او ترانه‌های معروفی برای بسیاری از خوانندگان شناخته شده داخلی و خارجی از جمله مهدی یراحی، شادمهر عقیلی، ابی و گوگوش سروده است. کانون نویسندگان ایران، هم‌چنین در گزارش دیگری به تاریخ ۲۳ آذر ۱۴۰۱، از تداوم سرکوب اعضای کانون خبر داد. به گزارش این کانون، در این سال‌ها کم نبوده‌اند اعضای کانون نویسندگان ایران که بهای آزادی‌خواهی خود را با زندان و بند پرداخته‌اند، و اخیرترین نمونه‌های آن:

علی اسداللهی، منشی منتخب هیئت دبیران کانون که از ۳۰ آبان در بازداشت به سر می‌برد و روزهاست که خانواده و دوستان او هیچ اطلاعی از وضع او ندارند و با اضطراب و دلواپسی دم‌افزون نگران وضع او هستند، علیرضا آدینه، عضو پیشین هیات دبیران کانون که ۹ آذر بازداشت شده و هم‌چنان بلاتکلیف است، روزبه سوهانی، عضو هیات دبیران کانون که ۱۴ آذر بازداشت شده است، آیدا عمیدی، عضو هیات دبیران کانون که روز ۱۴ آذر دستگیر شد و هم‌چنان در بازداشت به سر می‌برد، رضا خندان(مهابادی) عضو دیرین کانون و دبیر چندین دوره کانون نویسندگان ایران که به سبب فعالیت‌های آزادی‌خواهانه خود به شش سال زندان محکومیت یافته است و از ۵ مهر ۱۳۹۹ در زندان به سر می‌برد، و سرانجام، آرش گنجی که به یازده سال زندان محکوم شده و از ۱۰ آبان ۱۴۰۰ در زندان به سر می‌برد. کیوان مهدی، عضو کانون نویسندگان ایران که ۲۱۷ روز است در بازداشت به سر می‌برد و تا همین چند روز پیش بلاتکلیف بود تا اینکه دادگاهی شد و منتظر صدور حکم از جانب دادگاه است. آتفه چهارم‌حالین، دبیر پیشین کانون نیز روز گذشته ۲۲ آذر پس از ۷۱ روز بازداشت به قید وثیقه آزاد شد. کانون نویسندگان ایران همواره بر این اصل آزادی‌خواهانه پا فشرده است که: زندانیان کانونی و همه زندانیان سیاسی و عقیدتی باید بی‌هیچ اما و آگری، بی‌هیچ قید و شرطی، بی‌درنگ آزاد شوند.

فدراسیون بین‌المللی روزنامه‌نگاران نیز از بازداشت دست‌کم ۵۸ روزنامه‌نگار در جریان سرکوب اعتراضات «زن زندگی آزادی» خبر داده و از حکومت ایران خواسته «از پوشش اعتراضات ملی به‌عنوان بهانه‌ای برای سرکوب رسانه‌ها استفاده نکند. در گزارش این فدراسیون بین‌المللی که روز سه‌شنبه ۲۲ آذر منتشر شد، آمده است که از شروع اعتراضات در ۲۶ شهریور تاکنون بیش از ۵۷ روزنامه‌نگار بازداشت شده‌اند که تاکنون تنها ۳۰ نفر آن‌ها با قید وثیقه از زندان بیرون آمده‌اند. این در حالی است که از پیش از شروع اعتراضات هم دست‌کم پنج روزنامه‌نگار دیگر در زندان‌های ایران دوران محکومیت خود را سپری می‌کنند.

آنتونی بلانگر، دبیرکل فدراسیون بین‌المللی روزنامه‌نگاران، در این باره گفته است: «از مقامات ایرانی می‌خواهیم که از پوشش اعتراضات ملی به‌عنوان بهانه‌ای برای سرکوب رسانه‌ها استفاده نکنند. هر شهروند در ایران حق دارد بداند چه خبر است.» تعداد روزنامه‌نگاران زن زندانی به نسبت سال پیش ۲۸ درصد افزایش یافته و حدود یک چهارم آن‌ها در چین و ایران در زندان به سر می‌برند.

فدراسیون بین‌المللی روزنامه‌نگاران گزارش کرده که آریا جعفری، عکاس خبری به «۷ سال زندان، ۷۴ ضربه شلاق و دو سال ممنوعیت خروج از کشور» محکوم شده است. آریا جعفری از اعضای انجمن صنفی عکاسان مطبوعاتی ایران است. جعفری پیش‌تر هم در آبان ماه ۱۳۹۳، به‌دلیل عکاسی از تجمع مردم اصفهان در اعتراض به ناامنی و اسیدپاشی و انتشار عکس‌ها در خبرگزاری ایسنا، توسط ماموران امنیتی بازداشت و سپس با قرار وثیقه به‌صورت موقت و تا پایان مراحل دادرسی از زندان آزاد شد. روز چهارشنبه ۶ مهر خبر بازداشت محمود شهریاری مجری سابق صدا و سیما از سوی خبرگزاری‌های رسمی کشور منتشر شد. شهریاری طی این مدت مطالب و ویدیوهایی در حمایت از اعتراضات و محکوم کردن مرگ مهسا امینی منتشر کرده بود. او هم‌چنین در یکی از استوری‌های خود طریقه ساخت کوکتل مولوتوف را آموزش داده بود. محمود شهریاری سال‌هاست که در تلویزیون ایران ممنوع‌التصویر است.

هم‌چنین رسانه‌های ایران گزارش دادند که یک کمیته وابسته به خانه سینما فهرستی صد نفره از سینماگران و هنرمندان موسیقی و تئاتر تهیه کرده که در چند ماه اخیر بازداشت یا ممنوع‌الخروج شده‌اند.

روزنامه شرق در گزارشی که در شماره دوشنبه ۲۳ آبان منتشر کرد، نوشت کمیته حمایت حقوقی و قضایی از سینماگران در خانه سینما با همکاری خانه تئاتر و موسیقی همچنین اعلام کرده که در همین مدت، «اکثر بازیگران مشهور و کارگردان‌ها» دچار ممنوعیت کار شده‌اند و قرارداد عده‌ای هم فسخ شده است.

هم‌زمان با تداوم حمایت هنرمندان از خیزش انقلابی علیه جمهوری اسلامی، مهدی کوهیان، عضو کمیته پیگیری هنرمندان بازداشتی، اعلام کرد حدود ۴۰ نفر از هنرمندان کشور در ارتباط با این خیزش بازداشت شده‌اند.

کوهیان عضو کمیته پیگیری وضعیت هنرمندان بازداشتی روز شنبه ۱۲ آذر در گفت‌وگو با شبکه شرق گفت: «ما لیستی ۱۵۰ نفره متشکل از افرادی داریم که در طول وقایع اخیر احضار شدند، بازداشت شدند، تفهیم اتهام شدند، ممنوع‌الخروج شدند یا به شکل‌های مختلف توسط نهادهای مربوطه با محدودیت‌هایی مواجه شدند.»

او افزود اکثر کسانی که بازداشت شده‌اند «چهره‌های گمنامی تشکیل می‌دهند که هنوز خانواده‌هایشان اسامی‌شان را اعلام نکرده‌اند.» این عضو کمیته پیگیری وضعیت هنرمندان بازداشتی، تاکید کرد: «ما برای حفظ حریم شخصی آنان (هنرمندان بازداشت‌شده) تا زمانی که خانواده‌هایشان اسامی بازداشت‌شدگان را اعلام نکنند، از رسانه‌ای کردن اسامی افراد خودداری می‌کنیم.»

به گفته کوهیان، اعضای این کمیته روز چهارشنبه ۱۴۰۱/۹/۹، با «یکی از مسئولان قوه قضاییه» برای آزادی هنرمندان بازداشتی دیدار کردند و این مسئول نیز «بسیار خوش‌بین بود که این فضا تغییر کند»، اما «دیدیم که چند روز بعد یک نفر دیگر هم بازداشت شد.»

اشاره این عضو کمیته پیگیری وضعیت هنرمندان بازداشتی، به احضار و بازداشت چند ساعته میترا حجار، بازیگر سرشناس بود. پیش‌تر کتایون ریاحی و هنگامه قاضیانی دو بازیگر زن دیگر نیز که در حمایت از خیزش انقلابی تصاویری بدون حجاب اجباری از خود منتشر کرده بودند، بازداشت و سپس با قرار وثیقه آزاد شدند.

توماج صالحی خواننده رپ و آتفه چهارمحلان شاعر و عضو کانون نویسندگان ایران، از جمله هنرمندان و نویسندگان شناخته‌شده هستند که در جریان خیزش انقلابی در ایران بازداشت شدند و همچنان در بازداشت به سر می‌برند.

سهیلا گلستانی بازیگر و کارگردان و حمید پورآذری کارگردان تئاتر نیز که به تازگی ویدیویی منتشر کرده بودند که در آن جمعی از زنان فعال در عرصه تئاتر بدون حجاب اجباری ظاهر شده بودند، هفته گذشته بازداشت شدند.

عماد قویدل، خواننده رپ، نیز که در رشت بازداشت شده بود، اواسط آبان در پستی اینستاگرامی از آزادی خود با قید وثیقه خبر داد و گفت در بازداشت مورد ضرب و شتم قرار گرفته است.

برخی از هنرمندان نظیر محمد رسول‌اف و جعفر پناهی نیز پیش از آغاز خیزش انقلابی در ایران بازداشت و زندانی شده‌اند. پیش‌تر کمیته پیگیری وضعیت هنرمندان بازداشتی اعلام کرده بود که لیستی ۱۰۰ نفره از هنرمندان ممنوع‌الخروج و بازداشتی تهیه کرده و اکثر بازیگران مشهور و کارگردان‌ها نیز از کار هنری منع شده‌اند.

هم‌چنین گروهی از فعالان اهل قلم فهرستی را منتشر کرده‌اند که نام‌های ۱۲۰ نویسنده، هنرمند و روزنامه‌نگاری را که در خیزش سراسری ایران بازداشت شده، آسیب دیده یا مورد تهدید و ارباب قرار گرفته‌اند، شامل می‌شود.

با وجود تداوم تهدید و بازداشت و زندانی شدن هنرمندان، حمایت جامعه هنری از جنبش انقلابی مردم ادامه دارد.

علی رفیعی کارگردان مطرح تئاتر اعلام کرد که روز شنبه دوازده آذر «برای حمایت از سهیلا گلستانی، حمید پورآذری و همه زندانیان پی‌گناه» همراه جمعی از همکارانش مقابل زندان اوین حاضر و خواستار «آزادی فوری و بدون قید و شرط آن‌ها» شد.

هم‌زمان هیات مدیره انجمن منتقدان و نویسندگان سینمای ایران در اطلاعیه‌ای به «روش‌های مسبوق به سابقه مدیریت سینما در قبال انجمن و جامعه منتقدان سینمایی و همچنین با اشاره به اتفاقات دو ماه اخیر و شرایط حاکم به جامعه و رفتار با جامعه سینمایی» اعتراض کرد.

در این اطلاعیه آمده است: «در ماه‌های آتی در هیچ‌یک از جشنواره‌های پیش‌رو هیچ حضوری نداشته و نخواهیم داشت و هیچ مسئولیتی را هم نمی‌پذیریم.»

پیش‌تر اعضای هیات مدیره و بازرسان کانون نمایش‌نامه‌نویسان و مترجمان تئاتر ایران نیز با اشاره به خیزش انقلابی مردم ایران، اعلام کردند در اعتراض به مدیریت کلان فرهنگی و هنری کشور و در همراهی با مردم ایران به صورت دسته‌جمعی استعفا می‌کنند.

هم‌زمان جمعی از فعالان حوزه تئاتر در ایران با انتشار متنی در اینستاگرام اعلام کردند: «زین پس در ساخت و تماشای هیچ اثری که زن را مقید به حجاب اجباری نماید، مشارکت نمی‌کنیم.»

در مهرماه نیز تعدادی از هنرمندان و فیلم‌سازان که قرار بود فیلم‌هایشان در جشنواره فیلم کوتاه تهران نمایش داده شود یا در نشست‌های این رویداد هنری همکاری کنند، در پی سرکوب خیزش سراسری اعلام کردند «به دلیل حال بد این روزها و شرایط اجتماعی موجود» در این جشنواره شرکت نمی‌کنند.

دوشنبه ۱۸ مهرماه، خانه تئاتر در خبری اعلام کرد سارا روح‌افزا، عباس مرادی و المیرا شیخی‌طامه، سه وکیلی هستند که اعضای این خانه می‌توانند از مشاوره حقوقی‌شان بهره‌مند شوند و هزینه این مشاوره توسط خانه تئاتر پرداخت می‌شود. هنرکار در پاسخ به این که کارگروه چهارنفره خانه تئاتر و کارگروه مشترک خانه تئاتر، خانه سینما و خانه موسیقی با این گروه سه‌نفره از وکلای نیز در ارتباط هستند یا

خیر می‌گوید: «در واقع مدیرعامل خانه تئاتر با این وکلا صحبت کرده است تا در روزها و ساعاتی به خصوص به اعضای خانه تئاتر مشاوره حقوقی دهند و ما هنوز در مورد هنرمندان بازداشت‌شده و احضار شده با آن‌ها وارد گفت‌وگو نشده‌ایم، چراکه این وکلا در واقع قرار است به کسانی مشاوره دهند که به‌عنوان مثال در زمینه مسائل مالی و... دچار مشکل شده‌اند. اما در مورد هنرمندان بازداشت‌شده تلاش ما بر این است که از کمک‌های داوطلبانه دیگر وکلا استفاده کنیم ولی در نهایت اگر لازم باشد با این وکلا نیز وارد گفت‌وگو می‌شویم. نکته حائز اهمیت این است که ما هنوز وارد مرحله قضایی نشده‌ایم و در نتیجه وکلا در حال حاضر نمی‌توانند کمکی به ما کنند، چون هنوز برای این عزیزان پرونده‌ای تشکیل نشده است و مشغول تعیین وضع افراد هستیم تا در ادامه ببینیم چه کمکی می‌توان به آن‌ها کرد.»

کارگروه تشکیل شده توسط سه خانه تئاتر، سینما و موسیقی تا لحظه تنظیم این گزارش، عصر یک‌شنبه اول آبان‌ماه فارغ از عدم اعلام اسامی که دلیل آن از زبان هوشمند هنرکار اعلام شد، هنوز اقدام به انتشار تعداد هنرمندان بازداشت‌شده نیز نکرده است اما هنرکار در مورد آماري که کارگروه چهارنفره خانه تئاتر به دست آورده و الزاماً نه عضو خانه تئاتر که اهالی بازداشت‌شده خانواده تئاتر هستند، چنین می‌گوید: «تعداد این افراد دائماً در حال تغییر است و لیست ما پویاست. تعدادی از افراد این لیست در طول این مدت آزاد و در کنارش تعداد دیگری بازداشت شده‌اند. پس لیست کسانی که در بند هستند به شکل مرتب کم‌وزیاد می‌شود و در کنار آن افراد دیگری هستند که احضار شده‌اند و ما پیگیر وضعیت‌شان هستیم. الان می‌توانم بگویم آخرین لیست مان شامل ۱۳ نفر است که الزاماً عضو خانه تئاتر نیستند و از اهالی خانواده تئاترند.»

محمد خزاعی، رییس سازمان سینمایی ایران جمعه ۲۵ آذر در واکنش به دفاع سینماگران از اعتراضات سراسری جاری، آن‌ها را به «برخورد قضایی» تهدید و هشدار داد تا زمانی که مسئول این نهاد است به فیلم‌های «بدون حجاب» مجوز اکران نخواهد داد. او با خطاب به سینماگران ایرانی گفت: «نمی‌شود شما هر چه می‌خواهید بگویید و دستگاه قضا برخوردی نکند. باید به سینماگر بگوییم تربیون سیاسی نباشید.»

خزاعی اظهار داشت که اجازه بازگشت سینمای ایران به سال‌های پیش از انقلاب ۵۷ را نخواهد داد. پیش از این، خانه سینمای ایران در بیانیه‌ای اعلام کرده بود در اعتراض به ادامه خشونت علیه مردم و به دلیل احضار و بازداشت اعضای این نهاد هشدار می‌دهد اگر تهدید و بازداشت ادامه پیدا کند و سینماگران بازداشت‌شده آزاد نشوند، از اعضای خود می‌خواهد از همکاری با پروژه‌های سینمایی و تلویزیونی خودداری کرده و تحصن کنند.

رییس سازمان سینمایی ایران هم‌چنین در واکنش به همراهی حمید فرخ‌نژاد، بازیگر سینما با اعتراضات جاری در ایران و دیکتاتور خواندن علی خامنه‌ای، رهبر جمهوری اسلامی گفت: «حق ندارید به رهبر و پیر و مرشد ما توهین کنید. این‌جا هنوز جمهوری اسلامی است.»

پست اینستاگرامی حمید فرخ‌نژاد

در حالی که رییس سازمان سینمایی در یک سالن با مخاطبانی اندک و خودی، با تهدید از سینماگران خواسته در خط جمهوری اسلامی قرار بگیرند، فرزاد خوشدست، کارگردان، در واکنش به اظهارات او گفته: «یاد بگیر با هنرمند چطور حرف بزنی. قلدری و یک کتی ایستادن با این حرکات دست، حقیقت رفتار شخص شماست.»

چندی پیش اخباری منتشر شد مبنی بر این که برخی فیلم‌های سینمایی در دو گونه «با و بدون» حجاب اجباری ساخته می‌شوند. محمدرضا شفیعی، تهیه‌کننده سینما و تلویزیون با تایید این خبر گفته بود: «برخی پروژه‌های سینمایی پلان‌هایشان را با دو وضعیت بی‌حجاب و با حجاب ثبت می‌کنند.»

حمید فرخ‌نژاد، چهره شناخته‌شده سینما و تئاتر ایران، در یادداشتی اینستاگرامی از رهبر جمهوری اسلامی خواست حالا که «دیکتاتور خوبی» نبوده، «لااقل به خاطر» خودش «دیکتاتور باشخصیتی» باشد و کنار برود.

حمید فرخ‌نژاد روز پنج‌شنبه ۲۴ آذر در صفحه اینستاگرام خود نوشت: «دیکتاتورها فارغ از این که در کجای دنیا یا در کدام مقطع از تاریخ ظهور می‌کنند، خصوصیات اخلاقی مشترک زیادی دارند.»

به عقیده فرخ‌نژاد، «این بدان معنی نیست که دیکتاتورها انسان‌های کم‌فهمی هستند»، بلکه «روند مشترکی، از همه آن‌ها یک بیمار روانی می‌سازد که تفسیرهایشان از واقعیت بر اساس جهانی است که خودشان ساخته‌اند، نه دنیای واقعی؛ و همین مسئله پاشنه آشیل‌شان می‌شود و یکی دیگر از مشترکات دیکتاتورها، یعنی انقراض، را برایشان رقم می‌زند.»

این بازیگر و نمایشنامه‌نویس، با تأکید بر این که دیکتاتورها «سرنگون و منقرض می‌گردند»، نوشت: «دیکتاتورها یا باشخصیتند، یا بی‌شخصیت. دسته اول وقتی به پایان نزدیک می‌شوند، سرنوشت را می‌پذیرند و کنار می‌روند؛ و دسته دوم راه پرهزینه را انتخاب می‌کنند که منجر به بالا رفتن تلفات از هر دو طرف، یعنی هم مردم و هم خودشان می‌شوند.»

به گفته او، «گروه دوم کثیف می‌میرند! بد!»

فرخ‌نژاد پس از این مقدمه، خطاب به رهبر جمهوری اسلامی تأکید کرد: «علی خامنه‌ای، تو برای ما دیکتاتور خوبی نبودی. لااقل به خاطر خودت دیکتاتور باشخصیتی باش.»

او پیش‌تر در واکنش به بیانیه مشترک چین و عربستان سعودی گفته بود: «پشت کردن ارباب چینی به شما یک پیام مهم دارد، آن‌ها دیگر روی اسب بازنده شرط‌بندی نمی‌کنند. به‌زودی منتظر انگشت شصت ارباب پوتین هم باشید.»

ترانه علی‌دوستی بازیگر سرشناس ایرانی و از حامیان اعتراضات مردمی روز شنبه ۲۶ آذر بازداشت شد. بنابر گزارش‌ها ماموران خانه او را نیز تفتیش کرده‌اند اما از نهاد بازداشت‌کننده او اطلاعی در دست نیست.

ترانه علی‌دوستی چندی پیش در حمایت از جنبش «زن، زندگی، آزادی»، حجاب از سر برداشت و بدون پوشش اسلامی در خیابان و فروشگاه‌ها ظاهر شد.

بعد از اعدام محسن شکاری، او در اینستاگرام خود نوشته بود: حالا بنشینید و منتظر عواقب این خون‌خواری باشید.

مراسم پایانی شانزدهمین جشنواره دولتی «سینما حقیقت» در حالی برگزار شد که بیش از ۲۰۰ مستندساز و سینماگر ایرانی در داخل و خارج از ایران جشنواره امسال را تحریم کرده بودند.

این سینماگران در بیانیه خود اعلام کردند: «در این شرایط غم‌انگیز و تاسف‌بار، برگزاری جشن و جشنواره فیلم مستند را نادیده انگاشتن غم مردمی می‌دانیم که صاحبان راستین فرهنگ و هنرند. ما جمعی از سینماگران، اهالی فرهنگ و هنر و مخاطبان خاص و عام شانزدهمین جشنواره فیلم سینما حقیقت، ضمن ابراز همبستگی با مردم شریف و داغدار ایران، هرگونه حضور و شرکت آنلاین در این دوره از جشنواره را تحریم می‌کنیم.»

شب‌نم فرشادجو و کتایون ریاحی دو بازیگر سینما و تلویزیون ایران بودند که در اولین روزها تصاویر کشف حجاب‌شان در فضای مجازی دست به دست شد. مریم بوبانی، آبان عسکری، مریم پالیزبان و شیوا ابراهیمی هم طی روزهای بعد با انتشار تصاویر بدون حجاب به این جمع اضافه شدند.

فاطمه معتمدآریا که برای درگذشت مهسا امینی نوشته بود: «چه جنایتی بالاتر از کشتن دختران بی‌گناه این سرزمین است؟ به چه حقی؟ کدام جانی حامی این جنایت است؟» او همان روزها در مراسم خاک‌سپاری امین تارخ بدون روسری پشت تریبون قرار گرفت و گفته بود: «حال ما به روزگاران، خراب است نه فقط به خاطر از دست دادن امین. من برای اولین بار از روی نوشته می‌خوانم و می‌گویم که این روزها حال همه بد است و حال ما بدتر از همه.»

در آن زمان تعدادی دیگری از زنان هنرمند سینما اگرچه روسری از سر برنداشتند، اما همراه مردم بودند؛ از آن میان می‌توان به هانیه توسلی، ترانه علی‌دوستی، باران کوثری، هنگامه قاضیانی، بهنوش طباطبایی و... اشاره کرد که در صفحات مجازی حمایت خود را از اعتراضات مردمی اعلام کردند که صدای اعتراض‌شان در خیابان‌ها شنیده می‌شد.

به موازات اعتراض زنان هنرمند، هنرمندان مرد هم به میدان آمدند که تاکنون برخی از آن‌ها، به هنرمندان حکومتی معروف بودند. اصغر فرهادی، حامد بهداد، مهران مدیری، شهاب حسینی، پژمان جمشیدی، از جمله هنرمندانی هستند که با نوشته‌ها و گفته‌های‌شان همراهی خود را با مردم اعلام کردند.

همان زمان وزیر ارشاد با انتشار تصاویری حجاب بازیگران گفته بود: «بازیگران زنی که کشف حجاب کردند، به این انتخاب جدید رسیدند که تابع قوانین نباشند؛ ما در حوزه فرهنگ و هنر در خدمت عزیزی هستیم که ملزم به قانون هستند.» او در ادامه گفت: «اکثریت

اهالی فرهنگ و هنر همراه با قانون هستند، اما اگر کسی اصرار دارد به قانون شکنی تظاهر کند، طبیعتاً قانون نمی‌تواند از او حمایت لازم را داشته باشد.»

این صحبت‌های وزیر ارشاد با واکنش تند حامد بهداد و کتابیون ریاحی مواجه شد. دقیقاً از همین زمان بود که رسانه‌ها اعلام کردند کتابیون ریاحی تحت تعقیب قرار دارد. بعد از واکنش منفی گسترده که به سخنان وزیر ارشاد شد، او در صحبت‌های بعد خود سعی کرد نشان دهد نگاه همدلانه‌ای به موضوع دارد و با هنرمندان همراه است؛ او سعی کرد بگوید امکان تجدیدنظر در مورد کسانی که از واکنش‌های اعتراضی مشابه آن‌چه پیش از آن نشان داده بود، پشیمان هستند، وجود دارد: «اگر فردی از اهالی فرهنگ و هنر در خصوص اتفاقات اخیر دچار خطا شده، راه برای بازگشت باز است و در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در خدمت‌شان هستیم.»

حامد بهداد بازیگر سینما و تلویزیون نیز پیش‌تر مواضع تند خود را نسبت به گشت ارشاد اعلام کرده و در بخشی از اعتراضاتش به حوادث اخیر خطاب به وزیر ارشاد نوشته بود: «این نسل جدید مانند نسل ترسوی ما نیست و حق خواهی‌شان دل ما را شاد و خنک می‌کند. ما طرفدار آن‌ها هستیم، علی‌الخصوص زنان‌شان.» انتشار مطالبی از این دست باعث انتشار خبر بازداشت حامد بهداد شد اما تا این لحظه این خبر از سوی خود بهداد تکذیب شده است. با این حال سایت رجانیوز نزدیک به دولت از صدور حکم جلب حامد بهداد خبر داده است: «یکی دیگر از سلب‌بیتی‌هایی که حکم جلب او صادر شده، حامد بهداد است که هنوز نسبت به دستگیری او اقدام نشده است.»

در جریان همراهی هنرمندان با اعتراض‌های مردمی، اولین مرحله از برخورد دستگاه‌های رسمی، ممنوع‌التصویری تعدادی از هنرمندان بود. این ممنوع‌التصویر شدن اگرچه به‌طور رسمی اعلام نشد، اما پایین آوردن بیلبوردهایی که تصویر شهاب حسینی و پژمان جمشیدی روی آن‌ها بود از سطح شهر، نشان می‌داد که با اعتراض آن‌ها برخورد شده است.

بعد اعلام شد که پاسپورت بسیاری از هنرمندان توقیف شده و آن‌ها اجازه خروج از کشور ندارند. این موضع چند روزی در صدر اخبار مربوط به برخورد با هنرمندان معترض در رسانه‌ها قرار داشت. در همان مقطع گمانه‌هایی هم مبنی بر ممنوع‌الکار شدن بعضی از هنرمندان معترض شنیده می‌شد که در حد شنیده‌ها باقی ماند و شکل رسمی پیدا نکرد.

در ادامه جریان اعتراض‌ها اصغر فرهادی، فیلم‌ساز دارنده جوایز جهانی، از هنرمندان خارجی خواست این اعتراض‌ها را همراهی کنند. درخواستی که منجر به اعلام حمایت پنه لوپه کروز، ژولیت بینوش و تعدادی دیگر از هنرمندان جهانی از جنبش اعتراضی مردم ایران شد.

پس از آن‌که اعتراض‌ها در ایران سبب بروز خشونت‌هایی در کشور شد و به دنبال آن شمایل اعتراض‌ها هم تغییر کرد و مطالبات از مسئله حجاب به مسائل دیگر گسترش یافت، شکل اعتراض هنرمندان هم به همان تناسب تغییر کرد.

در این مقطع جنبش مطالبه‌گرانه مردم ایران، هنرمندان زن دیگری هم به معترضین افزوده شدند که اگرچه حجاب از سر برداشتند، اما با نوشته‌ها و گفته‌های‌شان در فضای مجازی، همراهی خود را با مردم اعلام کردند.

ترانه علیدوستی عکسی از خود منتشر کرد که در آن حجاب از سر برداشته بود و نوشته «ژن ژیان نازادی» در دست داشت.

روزنامه کیهان بلافاصله به بی‌حجابی ترانه علیدوستی واکنش نشان داد و نوشت: «خانم بازیگری اخیراً اقدام به انتشار تصویر بی‌حجاب همراه با کاغذی که روی آن شعار نوشته را منتشر کرده است... ترانه که گویی هنوز ۱۵ سال دارد.»

کیهان در آن مطلب، هم‌چنین اقدام ترانه علیدوستی را سطحی و پیش‌پاافتاده خواند. این اقدام ترانه انگار ماجرا را وارد فاز تازه‌ای کرد؛ چراکه به دنبال آن، هنرمندان دیگری هم با او همراهی کردند؛ از جمله خزر معصومی، دنیا مدنی، سحر زکریا، شقایق دهقان و شراره دولت‌آبادی که با او همراهی کردند.

سحر زکریا با اشاره به این‌که از مدت‌ها قبل موهایش را به نشانه اعتراض کوتاه کرده، اما خجالت می‌کشیده به احترام خون جوانان چیزی بگوید، نوشت: «ولی اگر دردی دوا می‌شود، من هم هستم.»

اما واکنش محمد عمرانی به اعتراض‌ها و ناآرامی‌ها متفاوت بود. او همراهی خود را به شکلی نمایشی اجرا کرد. در ادامه رخشان بنی‌اعتماد، نویسنده و کارگردان سرشناس سینمای ایران هم به میدان آمد.

او با انتشار ویدیویی از خود در صفحه اینستاگرامش در حالی که حجاب بر سر نداشت، خطاب به مسوولان از مرگ کیان پیرفلک، کودک ۹ ساله که در حادثه ایذه با تیراندازی مستقیم ماموران حکومتی جان باخت به شدت انتقاد کرد.

بنی‌اعتماد در بخشی از آن ویدیو گفت: «به خودم اجازه حرف زدن ندادم تا مبدا حمایت من از اعتراض بحق جوان‌ها باعث کشته شدن حتی یک نفر بیشتر بشود...» در ادامه الهام پناه‌نژاد هم به این جمع پیوست و روسری از سر برداشت و نوشت: «من همیشه مردم بوده، هستم و خواهم بود. خواهم مرد به خاک پدرم سوگند.»

افسانه بایگان، از بازیگران شناخته‌شده سینما و تلویزیون هم با انتشار تصویر بدون حجابش، همراهی خود را با مردم اعلام کرد. بعد کتانه افشاری‌نژاد بازیگر سریال جیران هم به این جمع اضافه شد.

تمام این صحبت‌ها در حالی بود که رسانه‌های جناح اصول‌گرا بازیگران زنی را که در ماه‌های اخیر کشف حجاب کردند، در بیش‌تر موارد بازیگران «دست‌چندم» می‌نامید و حتی این اواخر روزنامه جوان اقدام این هنرمندان را تلاش آن‌ها برای دریافت گرین کارت دانست.

در همین زمان بود که خانه سینما عنوان کرد لیستی ۱۰۰ نفره از هنرمندان ممنوع‌الخروج و بازداشتی تهیه کرده و خبر از ممنوع‌الخروجی اکثر بازیگران مشهور و کارگردان‌ها می‌دهد. در طول مدت اعتراضات لیستی توسط کمیته حقوقی در خانه سینما تهیه شده بود که حدود صد نفر است و شامل زندانیان، کسانی که پاسپورت‌های‌شان توقیف شده و ممنوع‌الخروج‌ها می‌شود. این آمار مدام به‌روز شده و نفرات جدیدی به لیست اضافه می‌شوند.

اما همه این تهدیدهای حکومتی، نتوانست هنرمندان را به سکوت وارد سازد. در این میان ماجرای هنگامه قاضیانی چیز دیگری بود. او که از ابتدای اعتراض‌ها همراه مردم بود، اما آنچه باعث شد بیش‌تر در کانون توجه قرار بگیرد، این بود که در روزهای اخیر با انتشار پستی به بهانه کشته شدن کیان پورفلک، اعتراض خود را به خشونتی که به کودکان این سرزمین می‌شود اعلام کرد و نوشت که سفیر حسن و یوسف ما هم که نامه‌اش را برای دوستان مجیزگویش خوانده بود، آن‌نامه هیچ‌وقت نوشته نشد و او هم در این روزها دم برنیاورد.

مهتاب کرامتی هم بعد از این اعتراض قاضیانی از سمتش در یونیسف کناره گرفت.

در همین زمان بود که خبرگزاری قوه قضاییه از احضار پنج بازیگر سینما به داسرا خبر داد. این خبرگزاری نوشت: «طی یک هفته گذشته پنج نفر از چهره‌های سینمایی جهت پاسخ‌گویی در مورد انتشار مطالب غیر مستند و تحریک‌آمیز به داسرا احضار شدند. این افراد شامل الناز شاکردوست، میترا حجار، باران کوثری، سیما تیرانداز و هنگامه قاضیانی هستند. سه فرد دیگر نیز باید طی روزهای آتی به مقام قضایی در مورد مطالب غیر واقعی مطرح شده پاسخ‌گو باشند.»

بعد از این خبر، هنگامه قاضیانی در حساب شخصی‌اش در اینستاگرام حجاب از سر برداشت، اما نوشت: «شاید این آخرین پست من باشد. از این لحظه به بعد هم هر اتفاقی برآیم بیفتد، بدانید مثل همیشه تا آخرین نفس کنار مردم ایران هستم.» هنوز ۲۴ ساعت از این پست قاضیانی نگذشته بود که خبرگزاری دولت از بازداشت هنگامه قاضیانی بازیگر شناخته‌شده سینما خبر داد. اتهامات قاضیانی دایر بر اجتماع و تبانی به قصد اقدام علیه امنیت کشور و فعالیت تبلیغی علیه نظام اعلام شده است. ساعاتی بعد از این خبر، خبرگزاری تسنیم وابسته به نهادهای امنیتی حکومت هم از بازداشت کتابیون ریاحی بازیگر باسابقه سینما و تلویزیون خبر داد. بازیگری که گفته می‌شد از مدت‌ها قبل تحت تعقیب بوده است.

این بازداشت از لحظاتی بعد از آن، با واکنش منفی جامعه هنرمندان همراه شد. وب‌سایت بانی فیلم نوشت: «جمع زیادی از بازیگران و سینماگران با انتشار متنی از مقامات مسئول خواسته‌اند تا دو بازیگر دستگیر شده در روزهای اخیر آزاد شوند. این هنرمندان با انتشار یک متن خواستار آزادی فوری هنگامه قاضیانی و کتابیون ریاحی شدند. در این متن منتشرشده آمده: هنرمند آیینه مردم است، مردم صدای هنرمند. صدای هم هستیم و خواهیم ماند. جای هنرمند زندان نیست. جای ورزشکار زندان نیست. جای معلم زندان نیست. جای دانشجو زندان نیست. جای دانش‌آموز زندان نیست. جای مردم زندان نیست. هنگامه قاضیانی و کتابیون ریاحی را آزاد کنید.»

تاکنون این متن و درخواست توسط هنرمندانی نظیر سعید سعیلی، سحر دولت‌شاهی، احمد مهرانفر، امیر آقایی، ساعد سهیلی، سینا مهراد، روشنگ گرامی، مجید صالحی، لیلی رشیدی، بهرام افشاری و حبیب رضایی منتشر شده است. در ادامه سرکوب فزاینده ماه‌های اخیر و چند روز پس از بازداشت محمد رسول‌اف و مصطفی آل‌احمد، در خبرها آمد به خانه‌ی دادخواهان آبان نیز هجوم برده‌اند.

روز جمعه ۱۷ تیرماه، ماموران امنیتی با هجوم به خانه محمد رسول‌اف و مصطفی آل‌احمد، این دو کارگردان سینما را بازداشت و خانه‌ی آن‌ها را تفتیش کردند. خبرگزاری جمهوری اسلامی بی‌درنگ اتهام‌های «ارتباط با ضد انقلاب»، «التهاب آفرینی» و «بر هم زدن امنیت روانی جامعه» را به رسول‌اف و آل‌احمد وارد کرد. این یورش، اعتراض گسترده‌ی نویسندگان، هنرمندان و عموم مردم را در پی داشت. بیستم تیرماه، جعفر پناهی که برای پیگیری وضعیت این دو کارگردان مقابل زندان اوین بود، به طومار بلند بازداشت‌شدگان چند ماه اخیر افزوده شد و ساعاتی پس از آن ده‌ها مامور امنیتی به جان خانواده ستم‌کشتگان آبان ۹۸ افتادند و ناهید شیرپیشه، مهرداد بختیاری، محبوبه رمضانی، سعید دامور، رحیمه یوسف‌زاده، سکینه احمدی، ایران الهیاری و سمیه جعفرپناه را بازداشت کردند. در این چند ماه فشار سازمان‌یافته‌ی حاکمیت بر نویسندگان، هنرمندان و فعالان صنفی و مدنی پی‌وقفه ادامه داشته است. بسیاری در سلول‌های انفرادی محبوس شده‌اند، بسیاری در بازداشت نهادهای امنیتی به سر می‌برند و هر روز اخبار نگران‌کننده‌ای از وضعیت زندانیان و تداوم اعتصاب غذای آنان منتشر می‌شود.

هم‌زمان با ادامه اعتراضات سراسری در ایران تعدادی از خواننده‌های موسیقی اعتراضی مانند توماج صالحی و سامان یاسین به دلیل حمایت از جنبش آزادی‌خواهی مردم توسط نیروهای امنیتی دستگیر شده‌اند و تحت فشار قرار دارند.

توماج این هنرمند محبوب و مردمی، در تاریخ ۸ آبان ۱۴۰۱ توسط نیروهای امنیتی بازداشت شده بود. او در یکی از آهنگ‌هایش به نام «نرمال»، به اقتصاد در حال فروپاشی ایران اشاره می‌کند که نشان از سوءمدیریت طولانی‌مدت رژیم دارد. توماج در این اجرای خود می‌گوید:

«این‌جا مردم فقط زنده اند. زندگی ندارند بچه‌های ما شب‌ها گرسنه می‌خوانند. ببخشید، اما وجدان شما چگونه شب‌ها می‌خوابد؟» صالحی در ۲۲ شهریور ۱۴۰۰، پس از یورش چند مامور امنیتی به منزل وی در اصفهان دستگیر و به مکان نامعلومی منتقل شد. این خواننده رپ در ۳۰ شهریور، ۱۴۰۰ نیز در بحبوحه محکومیت گسترده دستگیری او، توسط حامیانش و گروه‌های حقوق بشری به قید وثیقه آزاد شد.

گزارش‌های خبری نشان می‌دهد که گروهی از این هنرمندان به شدت مورد آزار و اذیت قرار گرفته، و حتی شکنجه شده‌اند. برخی منابع نیز از احتمال صدور حکم اعدام برای سامان یاسین، خواننده موسیقی رپ، و تعداد دیگری از هنرمندان زندانی خبر می‌دهند.

سامان یاسین صیدی، خواننده رپ اهل کرمانشاه در ۱۰ مهر به دست نیروهای امنیتی در منزلش بازداشت شد. خبرگزاری قوه قضاییه در روز ۷ آبان از برگزاری جلسه دادگاه شماری از معترضان بازداشت‌شده از جمله یاسین خبر داد و اعلام کرد که وی به «محرابه» متهم شده است. در همان روز رسانه‌های حکومتی تصاویری از اعترافات اجباری وی منتشر کرده و اتهام او را «محرابه» و «اجتماع و تبانی به قصد اقدام علیه امنیت کشور» عنوان کردند. شبکه حقوق بشر کردستان تاکید کرد که منتسب کردن اتهام «محرابه» و پخش اعترافات اجباری، نگرانی خانواده و نهادهای حقوق بشری در خصوص احتمال صدور «حکم اعدام» برای این خواننده رپ و دیگر معترضان بازداشت شده در دادگاه را در پی داشته است.

اما شروین حاجی‌طور، خواننده و ترانه‌نویس، پس از خواندن آهنگ «برای» که متن این آهنگ از توثیت‌های مردم الهام گرفته بود و در ۲۴ ساعت اول پخش شدن از این موزیک در اینستاگرام حدود ۴۰ میلیون بازدید شد و به همین دلیل، شروین حاجی‌پور به اتهام «تشویق به اغتشاش»، در ۷ مهر ۱۴۰۱ بازداشت شد. اما مدتی بعد با فشار افکار عمومی و جنبش مردم، آزاد گردید.

احتمالاً حسین ماهینی بازیکن سابق باشگاه پرسپولیس اولین فوتبالیستی است که در جریان اتفاقات اخیر کشور بازداشت شده است. حسین ماهینی در اولین روز پس از مرگ مهسا امینی تصویری از مراسم خاک‌سپاری او را در اینستاگرام خود منتشر کرد. به گفته خبرگزاری ایرنا، حسین ماهینی «در پی اعلام جرم علیه برخی از سلبریتی‌ها به جهت تشویق به اغتشاش» با حکم قضایی بازداشت شده است. تعدادی از فوتبالیست‌ها، از جمله علی کریمی، مهدی مهدوی‌کیا، وریا غفوری، کامیاب‌نیا، محمد دانشگر، مهدی قائدی، یحیی گل محمدی، سروش رفیعی، عارف غلامی و بسیاری دیگر از فوتبالیست‌ها به بازداشت حسین ماهینی اعتراض کرده‌اند.

رضا مهاجری، سرمربی نفت مسجد سلیمان، عصر جمعه ۸ مهر، در نشست خبری پیش از دیدار تیم خود مقابل نساجی مازندران، گفت: «بازیکن مصدوم و یا محروم، خدا را شکر نداریم، اما سه بازیکن ما دو روز است که بازداشت شده‌اند...» مهاجری نامی از بازیکنان دستگیر شده تیم نفت مسجد سلیمان بر زبان نیاورد.

بشری هه‌نگو می‌گوید جان سرکو محمدزاده، ورزشکار اهل سنندج که بازداشت شده، در خطر است. به گفته این سازمان، محمدزاده حین اقدام اعتراضی نمادین در میدان آزادی سنندج، هدف شلیک مستقیم نیروهای حکومتی قرار گرفت و توسط نیروهای اطلاعات سپاه بازداشت شد.

محمدزاده با پاشیدن رنگ قرمز به مجسمه میدان آزادی سنندج، نسبت به اعدام و کشتار شهروندان اعتراض کرده بود.

قوه قضاییه جمهوری اسلامی در دادگاه‌های جنجال‌برانگیزی که تاکنون بر پا کرده، متهمان را یا بر اساس اعترافات اجباری یا بر اساس استناداتی فاقد اهمیت و کوچک، به محاربه و افساد فی‌الارض متهم و برای آن‌ها حکم اعدام صادر کرده است. گزارش‌ها در شبکه‌های اجتماعی حاکی از «زمینه‌سازی» مقام‌های امنیتی جمهوری اسلامی برای صدور احکام سنگین علیه شماری از ورزشکاران و هنرمندان بازداشت‌شده در جریان اعتراضات اخیر شیراز به اتهام «تلاش برای بمب‌گذاری» است. خبرگزاری تسنیم وابسته به سپاه پاسداران روز چهارشنبه، ۲۳ آذرماه، با پخش ویدئوی اعترافات اجباری دنا شیبانی مربی اسنوبرد و گرافیسیت، حسام موسوی مربی سنگ‌نوردی، امیرارسلان مهدوی مربی اسنوبرد، اشراق نجف‌آبادی مربی دوچرخه‌سواری و محمد خویه مربی کوهنوردی و طبیعت‌گرد، مدعی تلاش ناموفق آن‌ها برای بمب‌گذاری در شیراز شده است.

در این ویدئو، دنا شیبانی به‌عنوان «مسئول تبلیغات و تست عملیات»، محمد خویه به‌عنوان «مسئول ساخت کیت بمب»، اشراق نجف‌آبادی به‌عنوان «سرتیم گروه»، امیرارسلان مهدوی به‌عنوان «عضو گروه و بمب‌گذار» و حسام موسوی به‌عنوان یکی از «طراحان عملیات» معرفی می‌شوند.

با این حال افکار عمومی روایت رسمی حاکمیت در این زمینه را باور نکرده و در شبکه‌های اجتماعی، هر دو این اتفاقات به خود حاکمیت نسبت داده شد.

در مقابل شماری از افرادی که از نزدیک با این جوانان بازداشت‌شده در شیراز آشنایی دارند، در شبکه‌های اجتماعی آن‌ها را ورزشکاران حرفه‌ای نامیده و سناریوسازی جمهوری اسلامی در زمینه فعالیت «تروریستی» آن‌ها را مسخره توصیف کرده‌اند.

از چپ به راست: امیرارسلان مهدوی، حسام موسوی، دنا شیبانی، محمد خیوه، اشراق نجف‌آبادی

درباره افراد بازداشت‌شده در شیراز که گفته می‌شود همه در آبان‌ماه گذشته بازداشت شده‌اند، پس از انتشار ویدئوی اعترافات اجباری آن‌ها، نگرانی‌ها مبنی بر احتمال صدور احکام سنگین برای آن‌ها افزایش یافته است. دهه‌هاست که تلویزیون حکومتی جمهوری اسلامی هرازچندگاهی اعترافات را از افرادی پخش می‌کند، اعترافات که بعداً توسط این افراد مردود شناخته و اعلام شده که تحت فشار به آن‌ها دیکته شده است. بسیاری از متهمان اعتراضات اخیر در ایران از حقوق اولیه مانند دسترسی به وکیل محروم شده‌اند و رسیدگی به پرونده‌هایشان با سرعت، سخت‌گیری و ابهامی کم‌سابقه حتی در مقایسه با دیگر پرونده‌های اعتراضات دو دهه اخیر انجام شده است.

با بازداشت مصطفی نیلی، وکیل و مدافع حقوق بشر در تهران، تعداد وکلایی که از آغاز اعتراضات سراسری در ایران بازداشت شده و هم‌چنان در بازداشت هستند به دست کم ۱۳ تن افزایش یافت. حسن یونسی یکی از وکلایی است که اخیراً بازداشت شده است.

مصطفی نیلی، وکیل دادگستری که وکالت بسیاری از فعالان مدنی و سیاسی و هم‌چنین شماری از معترضان را بر عهده داشته است، روز دوشنبه به دست نیروهای سازمان اطلاعات سپاه پاسداران بازداشت شد.

فاطمه نیلی، خواهر این وکیل، در توثیقی نوشت: «دوشنبه ۱۶ آبان ساعت ۱۸ در فرودگاه مهرآباد تهران، اطلاعات سپاه برادرم مصطفی را بازداشت کردند و ساعت ۹ شب به همراه ۳ مامور مرد و یک مامور زن به منزل مادرم مراجعه، و پس از بازرسی منزل و توقیف شناسنامه و مدارک کاری، ایشان را با خود بردند.»

مصطفی نیلی، از جمله وکلای مدافع حقوق بشر در ایران است که تاکنون چندین بار بازداشت شده است. او آخرین بار روز ۲۷ آذر ماه سال گذشته پس از چهار ماه و چهار روز بازداشت آزاد شده بود.

بازداشت پیشین مصطفی نیلی پس از آن انجام شده بود که او و چهار وکیل و فعال مدنی دیگر تلاش‌هایی را برای ثبت شکایت از مقام‌های جمهوری اسلامی در زمینه «سوءمدیریت کرونا» آغاز کرده بودند اما نیروهای امنیتی پیش از ثبت چنین شکایتی همگی آن‌ها را بازداشت کردند.

نیروهای امنیتی جمهوری اسلامی روز چهارشنبه ۲۰ مهر ماه به تجمع وکلا در مقابل کانون وکلای دادگستری مرکز در میدان آرژانتین تهران یورش برده و شماری از وکلای حاضر در این تجمع اعتراضی را مورد ضرب و شتم قرار دادند و با پرتاب گاز اشک‌آور و اعمال خشونت این تجمع را برهم زدند.

در این تجمع، نیروهای امنیتی تعدادی از وکلا از جمله سعید شیخ را در مقابل ساختمان کانون وکلای دادگستری مرکز بازداشت کردند. از آغاز اعتراضات سراسری تاکنون، در تبریز نیز چندین وکیل بازداشت شده است. سینا یوسفی، یکی از این وکلا، به فاصله کوتاهی پس از اعلام تشکیل کمیته دفاع مرکب از وکلا و حقوقدانان برای حمایت حقوقی از معترضان، روز ۲۴ مهر ماه در تبریز بازداشت شد.

قاسم بعدی، یکی دیگر از وکلای دادگستری آذربایجان شرقی هم‌زمان با سینا یوسفی روز ۲۴ مهر ماه در شهر تبریز بازداشت شد. امیر مهدی پور، از اعضای کمیسیون حقوق بشر کانون وکلای آذربایجان شرقی، هم سومین وکیلی است که از آغاز اعتراضات سراسری به دست نیروهای امنیتی در تبریز بازداشت شده است.

چهارمین وکیل بازداشت شده در تبریز نیز نگین کیانی است. این عضو کانون وکلای دادگستری آذربایجان شرقی روز ۹ آبان ماه پس از قبول وکالت بازداشت‌شدگان اعتراضات سراسری، توسط نیروهای امنیتی بازداشت شد.

در شهر شیراز مرکز استان فارس نیز نیروهای امنیتی در روزهای فاصله هشتم تا دهم آبان ماه دست کم ۸ وکیل را بازداشت کردند.

یکی از این وکلا، نازنین سالاری، رئیس کمیسیون حقوق بشر کانون وکلای دادگستری منطقه فارس و از فعالان حقوق زنان و کودکان در شیراز است که ۸ آبان ماه بازداشت شد.

بهاره صحرائیان جهرمی و همچنین محمود طراوت‌روی، دو وکیل دادگستری و فعال حقوق بشر دیگر نیز پس از سالاری در شیراز بازداشت شدند.

قدسیه قدس‌بین، علیرضا زارع، آستاره انصاری، مهدی صفری و محمد هادی جعفرپور از دیگر وکلای بازداشت شده در شیراز هستند که از این میان قدسیه قدس‌بین آزاد شده است.

مسعود احمدیان، حقوقدان و وکیل، درباره بازداشت جمعی از وکلا در شیراز گفت که همه این وکلا پس از تجمع اعتراضی و مسالمت‌آمیز وکلا در شهر شیراز بازداشت شده‌اند.

احمدی افزود که «نازنین سالاری، در محل دفتر خود، بهاره صحرائیان در پی تماس نیروهای امنیتی و به دنبال مراجعه به نهاد مربوطه و محمود طراوت‌روی هم در پی مراجعه برای پیگیری وضعیت خانم صحرائیان» بازداشت شدند.

به گفته احمدیان، بازداشت وکلا در شیراز پس از تجمع یک ماه پیش جمعی از وکلا در مقابل کانون وکلا در شهر شیراز انجام شده است. این وکیل گفت که فقط ده دقیقه پس از آغاز تجمع مسالمت‌آمیز وکلا، نیروهای موتوری نیروهای یگان ویژه با پرتاب گاز اشک‌آور و یورش به وکلا، این تجمع را بر هم زدند اما فردای روز تجمع، درخواست فیلم‌های دوربین‌های مداربسته ساختمان کانون وکلای شیراز را کردند و پس از آن هم ۸ وکیل را در شیراز بازداشت کردند.

بابک پاک‌نیا، از جمله وکلای مدافع حقوق بشر، که پس از اعتراضات آبان سال ۱۳۹۸ وکالت تعدادی از معترضان بازداشتی را بر عهده داشت، هم سوم مهر ۱۴۰۱، در اولین روزهای اعتراضات سراسری، در تهران بازداشت شد.

علاوه بر این وکلای بازداشت شده، قوه قضاییه و دستگاه‌های امنیتی جمهوری اسلامی در سال‌های گذشته بسیاری از وکلای مدافع حقوق بشر از جمله عبدالفتاح سلطانی، نسرین ستوده، محمدسیف‌زاده، ناصر زرافشان را مدت‌ها زندانی کرده بود.

وکلا پی هم‌چون امیرسالار داوودی، محمد نجفی، محمد هادی عرفانیان کاسب و همچنین حسین بیات، همگی از وکلای مدافع حقوق بشر، نیز پیش از آغاز اعتراضات سراسری سال ۱۴۰۱ با احکام مختلف به حبس محکوم و زندانی شده‌اند.

در بیست و هفتمین روز قیام سراسری، وکلای دادگستری تهران مقابل ساختمان کانون وکلای مرکز در میدان آرژانتین با شعار «وکیل حامی ملت، وکیل فدای ملت» حمایت خود از اعتراضات سراسری را ابراز کردند. نیروهای امنیتی به تجمع وکلا گازاشک‌آور شلیک کردند.

به گفته حسین رئیسی، کانون‌های وکلا از ابتدای روشن شدن قتل «مهسا امینی» و آغاز انقلاب مردم ایران در شیراز و بعد در تهران، در مقابل کانون‌های وکلا اجتماعات مسالمت‌آمیز برپا کردند. همه کانون‌های وکلا نیز اعلام آمادگی کردند که از مردم در این شرایط به‌طور رایگان دفاع کنند. در حالی که حکومت چنین چیزی نمی‌خواهد، و سعی کرد هم بر کانون‌های وکلا فشار وارد کند، هم بر وکلا.

این حقوقدان اضافه می‌کند: «این مسئله موجب شد حکومت کانون‌های وکلا را در جهت همراهی با سیستم سرکوب تحت فشار قرار دهد، ولی تاکنون موفق نشده است.»

حسین رئیسی می‌گوید: «گزارش‌هایی دریافت کرده‌ایم مبنی بر این‌که برخی افراد در هیات مدیره‌های کانون‌های وکلا، مماشات کرده و به طور جدی از حقوق وکلای بازداشتی دفاع نکرده‌اند.»

این حقوقدان اضافه می‌کند: «جامعه این افراد را شرم‌انده کرده است و این مساله نمی‌تواند استمرار پیدا کند و سیستم سرکوب ناچار است وکلای شجاع را که همواره کارنامه درخشانی در دفاع از حقوق بشر، حقوق کودکان و زنان داشته‌اند، آزاد کند.»

این حقوقدان، بازداشت وکلا را آخرین میخ‌هایی می‌داند که بر تابوت عدالت و دستگاه عدالت زده می‌شود، و آن را نشانه فروپاشی حقوقی در جمهوری اسلامی برآورد می‌کند. آقای رئیسی تاکید می‌کند این امر در نهایت به دلیل مصمم بودن مردم، موجب فروپاشی اصل نظام جمهوری اسلامی می‌شود.

این حقوقدان می‌گوید: «هیات مدیره کانون وکلای شیراز و تهران و حتی اتحادیه سراسری کانون‌های وکلا، از اجتماعی که وکلا در روزهای گذشته در شیراز و تهران در مقابل کانون‌های وکلای شهر خود تشکیل دادند اطلاع داشتند، ولی همراهی جدی با وکلا نکردند و به دلیل مماشاتی که به خرج دادند وکلا آسیب بیشتری دیده، مورد حمله قرار گرفته و تعدادی هم بازداشت شدند.»

به گفته این استاد دانشگاه: «اگر این انجمن‌ها از وکلا پشتیبانی کرده بودند، حکومت نمی‌توانست ۱۳ تن وکیل را با اتهامات واهی در بازداشت نگه دارد. اتهاماتی از قبیل استوری اینستاگرام یک وکیل، یا راهنمایی کردن شهروندان توسط وکلا.»

وی دلیل عدم حمایت جدی از وکلا را سرسپردگی برخی از اعضای هیات مدیره و ترس از نظارت شدید قوه قضاییه و حاکمیت، نسبت به نهاد وکالت در ایران ارزیابی می‌کند.

هم‌چنین حساب توییتری «یک وکیل»، با روزشمار بازداشت وکلای دادگستری، نام ۳۷ تن را که تاکنون در جریان اعتراضات سراسری بازداشت شده‌اند، ثبت کرد که تازه‌ترین آن محمدعلی کامفیروزی است.

محمدعلی کامفیروزی، وکیل دادگستری است که روز پنج‌شنبه ۲۴ آذر بازداشت شده است. او وکیل مدافع شمار قابل توجهی از بازداشت‌شدگان اعتراضات سراسری ایران از جمله نیلوفر حامدی و الهه محمدی است.

«مصطفی نیلی، هادی رضوی، مریم صدرنیا، مریم آروین، رضا حمزه‌بی، فرزانه اکبریان، زهرا نظری، سعید عطایی، مینا بزرگی، آرش کیخسروی، و اویس حامد توسلی»، از جمله وکیل‌های بازداشت شده هستند.

هم‌چنین نام نگین کیانی، قدسیه قدس‌بین، علیرضا زارع، محمدهادی جعفری، مهدی صفری، آستاره (مریم) انصاری، قهرمان کریمی، نازنین سالاری، بهاره صحرائیان، محمود طراوت‌روی، امین عادل احمدیان، سینا یوسفی، قاسم بعدی، امیر مهدی‌پور، میلاد پناهی‌پور، حسین جلیلیان، گلاله وطن‌دوست، بابک پاک‌نیا، مهسا غلامعلی‌زاده، سعید شیخ، محمدرضا فقیهی، روح‌الله محمدرضایی، امیر دهقانی، و حسین رضایی از دیگر نام‌هایی است که در این فهرست به آنها اشاره شده است.

علاوه بر این فهرست، پس از آغاز اعتراضات سراسری ایران در روز ۲۶ شهریور، وکلا و حقوق‌دان‌های دیگری نیز بازداشت شده‌اند؛ از جمله سعید جلیلیان که به همراه همکار دیگرش میلاد پناهی‌پور هم‌زمان با موکشان حسین رونقی بازداشت شدند.

شماری از این وکلای دادگستری، اکنون به‌طور موقت آزاد شده‌اند.

بنا بر گزارش‌ها، قوه قضاییه جمهوری اسلامی ایران به وکیل‌های مستقل اجازه نمی‌دهد دفاع اغلب بازداشت‌شدگان اعتراضات را به عهده بگیرند و تنها وکلای مورد تایید این قوه که جزو فهرست تبصره ماده ۴۸ هستند، می‌توانند به‌عنوان وکیل تسخیری بازداشت‌شدگان، وکالت پرونده‌ها را بگیرند.

در پایان ضرورت دارد تاکید کنیم که جنبش انقلابی کنونی ایران با جنبش‌ها و خیزش‌ها و اعتراض‌های گذشته بسیار متفاوت و سراسر و غیرمترکز است. علاوه بر اعتراض‌های خیابانی، دانشگاه‌ها و مدارس نیز به مرکز این اعتراضات تبدیل شده‌اند. تداوم این جنبش، مهم‌ترین نقطه قوت آن است. به علاوه اقبال مختلف جامعه در جریان خیزش سراسری علیه جمهوری اسلامی، وارد صحنه سیاست شده‌اند که بی‌سابقه است. بسیاری از چهره‌های معروف فرهنگی و هنری و ورزشی و افراد شناخته‌شده در فضای مجازی در حمایت از مردم و به‌ویژه علیه کشتار مردم موضع می‌گیرند.

در حقیقت قتل مهسا امینی، سبب شد که آتش زیر خاکستر شعله‌ور گردید و به دور جدیدی از جنبش آزادی‌خواهی و برابری‌طلبی مردم و در پیشاپیش همه زنان در جهت سرنگونی حکومت اسلامی ایران دامن زد. نیروهای سرکوبگر و امنیتی و قوه قضاییه حکومت اسلامی این‌بار سراسیمه و وحشی‌تر از گذشته، سانسور و سرکوب و کشتار معترضان را در خیابان‌ها تشدید کرد و موج گسترده‌ای از احضار و بازداشت به راه انداخت. علاوه بر معترضین و شهروندان عادی، روزنامه‌نگاران، تعدادی از نویسندگان، شاعران، پژوهش‌گران، وکلا، هنرمندان و هم‌چنین ورزشکاران را نیز بازداشت کرده است. دست کم دو تن از معترضین را اعدام کرده است. برای ده‌ها تن دیگر حکم اعدام صادر کرده است.

اما با وجود این همه وحشی‌گری‌های جمهوری اسلامی، این جنبش در سه ماه گذشته، نه تنها توجه افکار عمومی ایران و منطقه، بلکه جهان را نیز به خود جلب کرده است. بسیاری از دولت‌ها و نهادهای بین‌المللی، مجبور شده‌اند کج‌دار و مریض از این جنبش دفاع کنند و با وجود این که آن‌ها منافع زیادی در ایران دارند و نمی‌خواهند این منافع‌شان به خطر بیفتد.

با این وجود، عنوز علی خامنه‌ای رهبر جمهوری اسلامی، هم‌چنان فرمان سرکوب و کشتار صادر می‌کند. او در یک سخن‌رانی موضع‌گیری این افراد را «بی‌ارزش» خواند و از قوه قضاییه خواست که در این زمینه اقدام کند.

جمهوری اسلامی یکی از مستبدترین حکومت‌های ناقض آزادی بیان و اندیشه و خامنه‌ای رهبر جمهوری اسلامی، به‌عنوان دشمن درجه یک آزادی بیان بشر در جهان شناخته می‌شود که در پی بیش از چهار دهه حکمرانی روحانیان شیعه، صدها نویسنده، مترجم، شاعر و هنرمند در ایران کشته، زندانی یا مجبور به ترک وطن شده‌اند. هم‌چنین ۱۰ هزار زندانی سیاسی را نیز اعدام کرده‌اند.

از زمان به قدرت رسیدن ابراهیم رئیسی در ایران، هم دامنه محدودیت‌ها، فشارها و سانسورها علیه هنرمندان و نویسندگان و چهره‌های سرشناس تشدید شده که این وضعیت در سه ماه گذشته با بازداشت، ارباب و تهدید برخی از آن‌ها همراه شده است.

از زمان آغاز خیزش سراسری مردم ایران، نیروهای امنیتی، انتظامی و لباس شخصی دست کم ۳۴۰ نفر را کشته‌اند و هزاران نفر دیگر را بازداشت کرده‌اند. حتی بسیاری از نهادهای مدافع حقوق بشر و کشورهای غربی هم این سرکوب‌ها را محکوم کرده‌اند.

یک ویژه‌گی مهم و برجسته این جنبش، جوان بودن نیروهای پیش‌برنده آن، به‌ویژه دختران و زنان است. زنانی که در ۴۳ سال حاکمیت جمهوری اسلامی به‌طور سیستماتیک سرکوب شده‌اند و الان عزم‌شان را جزم کرده‌اند تا این حکومت زن‌ستیز و آزادی‌ستیز و تبه‌کار را از صحنه روزگار محو کنند!

دوشنبه بیست و هشتم آذر ۱۴۰۱-نوزدهم دسامبر ۲۰۲۲